

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอระเบียบวิธีการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. แนวทางการสร้างและพัฒนาแบบสอบถามให้มีคุณภาพ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นบุคลากรของโรงพยาบาลรัฐบาลในจังหวัดกระบี่ซึ่งศึกษากับบุคลากรจำนวน 2 โรงพยาบาลที่ได้นำเอาหลักการบริหารคุณภาพโดยรวม (กิจกรรม HPH) มาปฏิบัติในโรงพยาบาล โดยศึกษาเฉพาะบุคลากรที่ได้เข้าร่วมในกิจกรรม HPH ซึ่งรวมประชากรทั้งหมดมี 174 คน

ตารางที่ 3.1
แสดงจำนวนประชากรและจำนวนข้อมูลที่ได้จริง

หน่วยงาน	จำนวนประชากร	จำนวนข้อมูลที่ได้จริง	
		เก็บครั้งที่1	เก็บครั้งที่2
1. กลุ่มแพทย์	5	3	3
2. กลุ่มทันตกรรม	15	14	14
3. กลุ่มงานเภสัชกรรม	11	8	7
4. กลุ่มงานพยาบาล	95	91	83
5. กลุ่มสุขภาพชุมชน	18	17	17
6. กลุ่มชั้นสูตโรค	11	10	10
7. กลุ่มงานบริหาร	19	17	17
รวม	174	160	151

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่
 - 1.1 ทักษะคติต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์
ข้างหน้า
 - 1.2 การรคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน
ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า
 - 1.3 เจตนาเชิงพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์
ข้างหน้า
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
พฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล แบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ชุด ได้แก่

แบบสอบถามชุดที่ 1 แบบสอบถามชุดนี้ เป็นแบบสอบถามทางด้านความเชื่อเกี่ยวกับ ผลกรรม การประเมินผลกรรม ความเชื่อเกี่ยวกับทัศนะของกลุ่มอ้างอิง แรงจูงใจที่จะคล้อยตาม กลุ่มอ้างอิง เจตนาเชิงพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

แบบสอบถามชุดที่ 2 แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามที่วัดพฤติกรรมการล้างมือ ก่อนและหลังทำงานที่เกิดขึ้นจริง เมื่อเวลาผ่านไป 2 สัปดาห์โดยนับจากการตอบแบบสอบถามชุดที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามชุดที่ 2 นี้ไปให้กับพนักงานคนเดิมที่ตอบแบบสอบถามชุดที่ 1

แบบสอบถามชุดที่ 1 มี 2 ส่วน

แบบสอบถามหมายเลข.....หน่วยงาน.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อสำรวจข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล (Individual Factor) ได้แก่

1. เพศ แบ่งออกเป็น
 -1. เพศหญิง
 -2. เพศชาย
2. อายุ
 -1. 21-30 ปี
 -2. 31-40 ปี
 -3. 41-50 ปี
 -4. 51-60 ปี

3. อายุการทำงาน

-1. 0-5 ปี
-2. 6-10 ปี
-3. 11-15 ปี
-4. 16-20 ปี
-5. 20 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น

-1.ต่ำกว่าปริญญาตรี
-2.ปริญญาตรี
-3.สูงกว่าปริญญาตรี

ส่วนที่ 2 แบบวัดทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตนาเชิงพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า ซึ่งสร้างขึ้นตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของพิชบาญ์และไอเซ็น มีลำดับขั้นในการสร้างดังนี้

1. สัมรวจความเชื่อของพนักงานในโรงพยาบาลจำนวน 50 คน โดยสำรวจคนที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่างและให้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดอย่างอิสระเกี่ยวกับประเด็นดังนี้

1.1 ความเชื่อเกี่ยวกับผลกรรมของพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

1.2 ความเชื่อของพนักงานต่อกลุ่มบุคคลต่างๆ ที่ใกล้ชิดกับพนักงานที่พนักงานคิดว่ากลุ่มบุคคลเหล่านั้นสนับสนุน หรือคัดค้านพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

1.3 คำที่แสดงความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

2. พิจารณาคัดเลือก “ข้อความ” และ “ คำ” เพื่อนำไปสร้างเป็นข้อคำถามในแบบวัด โดยรวบรวม ความเชื่อที่คล้ายกันไว้ด้วยกัน แล้วเรียงลำดับโดยเริ่มจากข้อความที่มีความถี่สูงที่สุดไปยังความถี่ต่ำสุดเพื่อนำไปสร้างเป็นข้อคำถามในแบบวัด และใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกความเชื่อ โดยอาศัยร้อยละสะสมถึงร้อยละ 75

3. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 2 มาสร้างเครื่องมือวัดเพื่อใช้ในการวิจัย ซึ่งแบบสอบวัดจะแบ่งเป็น 7 ตอน คือ

ตอนที่ 1 วัดเจตนาเชิงพฤติกรรม (I) ในพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า โดยการวัดทางตรง 1 ข้อ

ฉันตั้งใจว่าจะล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้านี้

เป็นไปได้ | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | เป็นไปไม่ได้

3 2 1 0 -1 -2 -3

ตอนที่ 2 วัดทัศนคติ (A_B) ต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้าโดยการวัดทางตรง ด้วยมาตราจำแนกความหมาย ตัวอย่างเช่น

การล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้านี้ เป็นสิ่งที่

ดี | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | เลว

3 2 1 0 -1 -2 -3

จำเป็น | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | ไม่จำเป็น

3 2 1 0 -1 -2 -3

เป็นโทษ | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | เป็นประโยชน์

3 2 1 0 -1 -2 -3

ตอนที่ 3 วัดการประเมินผลกรรม (e) ที่เกิดจากพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า ตัวอย่างเช่น

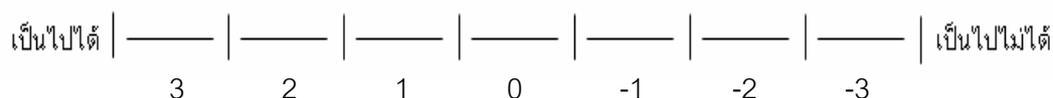
มีความปลอดภัยในการทำงาน เป็นสิ่งที่

ดี | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | เลว

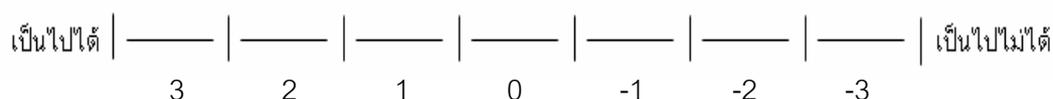
3 2 1 0 -1 -2 -3

ตอนที่ 6 วัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB) ในพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงานในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า ตัวอย่างเช่น

หัวหน้างาน คิดว่าฉันควรล้างมือก่อนและหลังทำงานในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

ผู้ป่วย คิดว่าฉันควรล้างมือก่อนและหลังทำงานในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

ตอนที่ 7 วัดแรงจูงใจที่จะทำตามกลุ่มอ้างอิง (MC) ในพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ตัวอย่างเช่น

โดยทั่วไปฉันยินดีทำตามที่ หัวหน้างาน คิดว่าฉันควรทำ

โดยทั่วไปฉันยินดีทำตามที่ ผู้ป่วย คิดว่าฉันควรทำ

หมายเหตุ ตอนที่ 6 และ ตอนที่ 7 เป็นการวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm : SN) ทางอ้อม

การตรวจให้คะแนน

ให้คะแนนตามตัวเลขที่กำกับไว้ใต้เส้นของแต่ละช่องว่าง ตัวเลขแต่ละตัวมีความหมายดังนี้

1. ในตอนที่ 1, 4, 5 และ 6 ให้คะแนนดังนี้

+3	หมายความว่า	เป็นไปได้มากที่สุด
+2	หมายความว่า	เป็นไปได้มาก
+1	หมายความว่า	เป็นไปได้
0	หมายความว่า	อาจจะเป็นไปได้หรืออาจจะเป็นไปได้ไม่ได้
-1	หมายความว่า	เป็นไปได้ไม่ได้
-2	หมายความว่า	เป็นไปได้ไม่ได้มาก
-3	หมายความว่า	เป็นไปได้ไม่ได้มากที่สุด

2. ในตอนที่ 2 เนื่องจากเป็นการวัดทัศนคติทางตรงโดยใช้มาตราจำแนกความหมายดังนั้นจึงมีคำคุณศัพท์หลายคู่ ตัวอย่างเช่น การให้คะแนน คำว่า “ชอบและเกลียด” มีดังนี้

+ 3	หมายความว่า	ชอบมากที่สุด
+2	หมายความว่า	ชอบมาก
+1	หมายความว่า	ชอบ
0	หมายความว่า	ไม่ชอบ ไม่เกลียด
-1	หมายความว่า	เกลียด
-2	หมายความว่า	เกลียดมาก
-3	หมายความว่า	เกลียดมากที่สุด

3. ในตอนที่ 3 ให้คะแนนดังนี้

+ 3	หมายความว่า	ดีมากที่สุด
+2	หมายความว่า	ดีมาก
+1	หมายความว่า	ดี
0	หมายความว่า	ไม่ดี ไม่เลว
-1	หมายความว่า	เลว
-2	หมายความว่า	เลวมาก
-3	หมายความว่า	เลวมากที่สุด

4. ในตอนที่ 7 ให้คะแนนดังนี้

ตั้งแต่ 7 ถึง 1 มีความหมายตั้งแต่มั่นใจมากที่สุด จนถึงมั่นใจน้อยที่สุดเรียงตามลำดับ

แบบสอบถามชุดที่ 2

แบบสอบถามหมายเลข.....หน่วยงาน.....

1. ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ท่าน ล้างมือก่อนและหลังทำงานในช่วงเช้า หรือไม่

-1. ล้างมือทั้งก่อนและหลังทำงาน
2. ล้างมือก่อนทำงานแต่ไม่ล้างมือหลังทำงาน
3. ไม่ล้างมือก่อนทำงานแต่ล้างมือหลังทำงาน
4. ไม่ล้างมือทั้งก่อนและหลังทำงาน

2. ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ท่าน ล้างมือก่อนและหลังทำงานในช่วงบ่าย หรือไม่

-1. ล้างมือทั้งก่อนและหลังทำงาน
2. ล้างมือก่อนทำงานแต่ไม่ล้างมือหลังทำงาน
3. ไม่ล้างมือก่อนทำงานแต่ล้างมือหลังทำงาน
4. ไม่ล้างมือทั้งก่อนและหลังทำงาน

3. การล้างมือของท่าน ใช้วิธีการใด

-1. ล้างด้วยน้ำเปล่า
2. ล้างด้วยสบู่
3. ล้างด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ
4. อื่นๆ (กรุณาเติม).....

สำหรับการนำมาคำนวณผลพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงานจัดแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่ล้างมือก่อนและหลังทำงาน คือ กลุ่มที่ต้องล้างมือทั้งก่อนและหลังทำงานทั้งเข้าและป่วย (คือตอบหมายเลข 1 ทั้งข้อ 1 และข้อ 2)
2. กลุ่มที่ไม่ล้างมือก่อนและหลังทำงาน คือ กลุ่มที่ไม่ได้ล้างมือก่อนและหลังทำงานทั้งเข้าทั้งป่วย (คือ มีพฤติกรรมกรรมการล้างมือแตกต่างจากกลุ่มในข้อ 1)

นอกจากนั้น การคำนวณเพิ่มเติม จะแบ่งกลุ่มการล้างมือเป็น 2 กลุ่มเช่นเดียวกัน โดยแบ่ง ดังนี้

1. กลุ่มที่ล้างมือ คือ กลุ่มที่ตอบว่า ล้างมือทั้งก่อนและหลังทำงานทั้งเข้าและป่วย รวมกับกลุ่มที่ตอบว่าล้างมือเฉพาะหลังทำงานทั้งเข้าและป่วย (คือ ตอบหมายเลข 1 ทั้งข้อ 1 และ ข้อ 2 รวมกับตอบหมายเลข 3 ทั้งข้อ 1 และ ข้อ 2)
2. กลุ่มที่ไม่ล้างมือ คือ กลุ่มที่มีพฤติกรรมแตกต่างจากกลุ่มในข้อ 1

แนวทางในการพัฒนาแบบสอบถามให้มีคุณภาพ

1. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม มาหาค่าความเที่ยงตรง ซึ่ง “ความเที่ยงตรง” ก็คือคุณภาพของเครื่องมือวัดชนิดต่างๆ ในการวัดสิ่งที่ต้องการได้ตรงกับจุดประสงค์ (รัตนา ศิริพานิช, น.201) และในงานวิจัยชิ้นนี้ก็จะใช้วิธีการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content – Related Validity) มาหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ซึ่งวิธีการก็คือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม มาขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อให้พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามโดยโดยให้ผู้เชี่ยวชาญหลายคนประเมินความเข้ากันได้ระหว่างคำถามในแบบวัดและจุดประสงค์ที่ต้องการวัด จากนั้นผู้วิจัยจะคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ คือ ข้อที่ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, 2527, น.69)

ผลจากการหาค่าความเที่ยงตรงปรากฏว่า ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบวัดกับจุดประสงค์ทุกข้อเท่ากับ 1 จึงเก็บแบบสอบถามไว้ทุกข้อ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบก่อนนำไปใช้จริง

2. การทดสอบแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง (Pretest) ดังนี้

นำแบบวัดข้อที่คัดเลือกแล้วว่ามีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ไปทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คนเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง (Pre-test) ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์แบบสอบถามรายข้อ (Item Analysis) เพื่อให้แบบวัดประกอบด้วยข้อคำถามที่สามารถจำแนกพนักงานที่มีทัศนคติแตกต่างกันและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง แยกต่างกันได้ ซึ่งวิธีการหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminant Power) ของคำถาม ในแบบสอบถาม (รัตนาศิริพานิช, น.158 – 159) มีดังนี้

- นำคะแนนทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้าโดยการวัดทางตรง (A_B) คะแนนทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้าโดยการวัดทางอ้อม (b_{e_i}) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่วัดทางอ้อม (NB_iMC_i) มาทำตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบคะแนนแต่ละข้อแล้วรวมคะแนนของทุกข้อ (ของแต่ละคน) เข้าด้วยกัน
2. เรียงลำดับของคะแนนสูงสุดไปยังคะแนนต่ำสุด โดยใช้วิธี 25% ของกลุ่มสูง และ 25% กลุ่มต่ำ
3. นำคะแนนเฉลี่ย และความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อไปหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้วิธีการทางสถิติที่เรียกว่า t – test
4. แบบสอบถามข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปถือว่ามีอำนาจจำแนกสูงอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้และข้อใดที่มีค่าต่ำกว่า 1.75 ก็ตัดข้อนั้นทิ้งไป

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามรายข้อ มีดังนี้

ตารางที่ 3.2

แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงานโดยการวัดทางตรง (A_B) ระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำด้วยค่าที (t-test)

A_B	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. ดี - เลว	2.50	0.53	1.63	0.74	2.70
2. จำเป็น- ไม่จำเป็น	2.38	0.74	1.63	0.92	2.80
3. เป็นโทษ- เป็นประโยชน์	2.50	0.76	-0.50	1.41	5.29
4. อันตราย-ปลอดภัย	2.88	0.35	-0.63	2.07	4.72
5. สกปรก-สะอาด	3.00	0.00	-0.88	1.89	5.81
6. น่าส่งเสริม - น่าขัดขวาง	3.00	0.00	-0.50	2.45	4.04

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อกระทงทุกข้อมีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีอำนาจจำแนกสูงอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ จึงไม่คัดข้อกระทงใดในหัวข้อนี้ออกจากแบบสอบถาม

ตารางที่ 3.3

แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงานโดยการวัดทางอ้อม (b_i, e_i) ระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำด้วยค่าที (t-test)

b_i, e_i	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. มีความปลอดภัยในการทำงาน	9.00	0.00	4.25	2.55	5.27
2. มีความปลอดภัยในการเข้ารับการรักษาพยาบาล	8.25	1.39	3.50	4.24	3.01
3. ลดอัตราการติดเชื้อในโรงพยาบาล	8.25	2.12	4.75	2.43	3.07
4. จัดสิ่งปนเปื้อนที่อยู่บนมือของเจ้าหน้าที่	9.00	0.00	6.25	1.91	4.08
5. ลดภาวะโรคแทรกซ้อนให้กับผู้ป่วย	6.75	6.36	2.63	2.83	1.68*
6. มีความยุ่งยากในการทำงานมากขึ้น	5.38	4.96	2.50	2.83	1.43*
7. มีความสบายใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น	9.00	0.00	3.63	3.25	4.68
8. ลดอัตราการลาป่วยของเจ้าหน้าที่	7.63	2.88	0.13	3.40	4.76
9. เพิ่มคุณภาพในการรักษาพยาบาล	8.25	1.39	0.63	2.67	7.17
10. เสียเวลาในการทำงานหรือทำสิ่งอื่นๆ	5.38	4.96	1.38	3.16	1.93
11. ป้องกันโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ เช่น ไข้หวัดใหญ่ วัณโรค	8.00	1.93	0.75	2.55	6.42
12. ป้องกันโรคติดเชื้อทางเดินอาหาร เช่น โรคบิด อหิวาตกโรค	9.00	0.00	1.88	5.08	3.96
13. สิ้นเปลืองงบประมาณของโรงพยาบาล	8.63	1.06	2.25	3.73	4.65
14. ป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคไปสู่สิ่งแวดล้อม	9.00	0.00	-1.00	3.82	7.41
15. ป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคไปสู่ผู้ป่วยรายอื่น	9.00	0.00	2.88	3.98	4.35

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อกระทงข้อที่ 5* กับ 6* มีค่า t ต่ำกว่า 1.75 ซึ่งถือว่ามีความจำแนกต่ำ จึงตัดข้อกระทงข้อที่ 5 กับ 6 ทิ้งไป ดังนั้นจึงเหลือข้อกระทงทั้งหมด 13 ข้อ สำหรับแบบวัดทัศนคติทางอ้อม

ตารางที่ 3.4

แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่มีต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงานโดยการวัดทางอ้อม (NB,MC_i) ระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำด้วยค่าที (t-test)

NB,MC _i	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. หัวหน้างาน	18.25	2.19	6.00	6.05	5.39
2. ผู้ป่วย	17.50	3.12	4.50	8.33	4.13
3. คณะกรรมการบริหารโรงพยาบาล	19.50	1.60	2.38	7.05	6.70
4. เพื่อนร่วมงาน	19.50	1.60	2.25	6.16	7.67
5.ญาติผู้ป่วย	19.13	1.55	2.13	5.57	8.32
6. ผู้อำนวยการโรงพยาบาล	19.88	1.55	3.00	7.69	6.08
7. เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	19.50	1.60	-0.13	5.41	9.84
8. เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	19.50	1.60	-0.38	5.15	10.42
9. เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล	19.50	1.60	-0.75	4.30	12.48
10. อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน	19.50	1.60	1.13	3.04	15.10
11. แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ	20.25	1.39	5.38	6.44	6.39
12. บุคคลในครอบครัว	19.88	1.55	4.25	8.89	4.90

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อกระทงทุกข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีความจำแนกสูงอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ จึงไม่ตัดข้อกระทงใดในหัวข้อนี้ออกจากแบบสอบถาม

2.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability)

ความเชื่อมั่นคือความคงเส้นคงวา หรือความคงที่แน่นอนในการวัดสิ่งของสิ่งเดียวกันในระยะเวลาต่างๆ กัน การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบจึงเป็นการคำนวณตัวเลขเพื่อเป็นดัชนีที่จะบอกให้ทราบว่า แบบทดสอบนั้นมีค่าคงที่ในการวัดสิ่งของสิ่งเดียวกัน (รัตนา ศิริพานิช, น.162 - 183) โดยนำข้อคำถามที่ได้จากข้อ 2.1 คือ การวิเคราะห์แบบทดสอบรายข้อมาหาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งวิธีการหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ที่เป็นมาตรฐานมีวิธีการหา คือ นำข้อคำถามที่มีสหสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญมาหาค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายใน (Measure of Internal Consistency) ซึ่งวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นแบบนี้ เป็นวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยให้การทดสอบแก่ผู้ตอบคำถามเพียงครั้งเดียวแล้วพิจารณาถึงความคงเส้นคงวาของผลการตอบของผู้ตอบคำถามภายในการทดสอบครั้งเดียว โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha)

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม มีดังนี้

ตารางที่ 3.5

แสดงค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ของมาตรวัดทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงานทั้งโดยการทางตรง (A_B) และทางอ้อม ($b_i e_i$) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่วัดโดยทางอ้อม ($NB_i MC_i$)

มาตรวัด	จำนวนข้อย่อย	ค่าความเชื่อมั่น
มาตรวัดทัศนคติทางตรง (A_B)	6	.78
มาตรวัดทัศนคติทางอ้อม ($b_i e_i$)	13	.89
มาตรวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($NB_i MC_i$)	12	.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัย เพื่อนำไปยื่นขออนุญาตเก็บข้อมูลจากโรงพยาบาลในจังหวัดกระบี่ โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำหนังสือไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลด้วยตนเอง และขออนุญาตเก็บข้อมูล โดยได้เก็บข้อมูลทั้งหมด 2 ครั้ง ซึ่งครั้งที่ 1 เก็บห่างจากครั้งที่ 2 เป็นเวลา 2 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เพื่อแสดงข้อมูลส่วนบุคคล ใช้ค่าร้อยละ
2. คำนวณหาคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้าโดยการวัดทางตรง (A_B) ด้วยมาตรจำแนกความหมายเป็นรายบุคคล
3. คำนวณหาคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้าโดยการวัดทางอ้อม เป็นรายบุคคล จากสมการ

$$A_B = f \left[\sum_{i=1}^n b_i e_i \right]$$

โดยที่

A_B = ทัศนคติต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

b_i = ความเชื่อเกี่ยวกับผลกรรมของพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

e_i = การประเมินผลกรรมของพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

4. คำนวณหาค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างการวัดทางตรงกับทางอ้อมของคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

5. คำนวณหาคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ในพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า โดยการวัดทางตรง (SN) เป็นรายบุคคล

6. คำนวณหาคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า โดยการวัดทางอ้อม เป็นรายบุคคล จากสมการ

$$SN = f\left[\sum_{i=1}^m NB_i MC_i\right]$$

โดยที่

SN = การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

NB_i = ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

MC_i = แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

7. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างการวัดทางตรงกับทางอ้อมของคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า

8. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า (A_B) กับเจตนาเชิงพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า (I) เพื่อใช้ตอบสมมติฐานที่ 1 ของการวิจัย

9. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า (SN) กับเจตนาเชิงพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า (I) เพื่อใช้ตอบสมมติฐานที่ 2 ของการวิจัย

10. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล (กรณีที่ทำพฤติกรรมกับ ไม่ทำพฤติกรรม) ระหว่างเจตนาเชิงพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า กับพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า เพื่อใช้ตอบสมมติฐานที่ 3 ของการวิจัย

11. นำค่า A_B และ SN ที่ได้จากข้อ 2 กับ ข้อ 5 มาทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ไปยังค่าเจตนาเชิงพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า เพื่อใช้ตอบสมมติฐานที่ 4 ของการวิจัย

ตารางที่ 3.6
สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	สถิติที่ใช้
<p><u>สมมติฐานที่ 1</u> ทักษะคิดต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ ข้างหน้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตนาเชิงพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า</p>	<p>Pearson's Product Moment Correlation</p>
<p><u>สมมติฐานที่ 2</u> การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้ามีความสำคัญทางบวกกับเจตนาเชิงพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า</p>	<p>Pearson's Product Moment Correlation</p>
<p><u>สมมติฐานที่ 3</u> เจตนาเชิงพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ ข้างหน้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม การล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า</p>	<p>Point - biserial Correlation</p>
<p><u>สมมติฐานที่ 4</u> ทักษะคิดต่อพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน จะมีอย่างน้อย 1 ตัวแปรในการร่วมกันทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมการล้างมือก่อนและหลังทำงาน ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ข้างหน้า</p>	<p>Multiple Regression Analysis</p>